Ивелин Керанов:

Не се е намерил този, който да ни закрие

Криза може да има само, ако артистите са слаби или не искат да работят, убеден е директорът на ДТ „Гео Милев“

- Г-н Керанов, как реформата на сценичните изкуства засегна драматичния театър в Стара Загора?

- В края на миналия сезон отчетохме, че за първите шест месеца на календарната година театърът се справи по един завиден начин. Приходите бяха 54 000 лв. за полугодието при общ бивш годишен план 63 000 лв. Ние имахме едно сериозно преизпълнение, разбира се благодарение на много добрия, бих казал огромен за мащабите на Стара Загора, зрителски интерес. Планът ни вече е практически удвоен до края на годината. Трябва да постигнем около 91 000 лв.

Нямаме друг начин да ги достигнем, освен със зрителски интерес и с публика.

Наложиха се известни, както се изразява министърът, оптимизации в театъра. Реално погледнато това са уволнения. Странното за мен е, че хората дори в тази зловеща обстановка, проявиха разбиране. Това, което поисках от тях, се случи без особено големи катаклизми. Т.е театърът ще работи в намален състав и с повишен план.

- Кризата доколко засегна и театъра?

- Въобще не споменавам думата криза и държа специално да го подчертая. В театъра криза няма. Театърът е за луди хора, които не могат да не работят там. Заплатите са нещо изключително важни, защото сиренето струва пари, откакто финикийците са измислили тия прокълнати знаци. Но така или иначе, тези хора са малко странни и много често работят, за да доставят удоволствие на другите за символични заплати. Ще направя всичко възможно, тези които работят най-много, да получат и съответния финансов еквивалент. Няма обаче как да успея да направя невъзможното.

За политиката на Министерството на културата няма да говоря, защото не е в моите прерогативи и не съм достатъчно компетентен.

Ние продължаваме с един много бърз ритъм и ми си струва, че основното, заради което съществуваме, е задоволяване на културните потребности на хората в този регион. Мисля, че ще успеем да се справим с едно добро качество на продукцията.

- Какви заглавия да очакват любителите на театъра на старозагорска сцена?

- Репертоарната насоченост е към заглавия вече от тежката европейска драматургия. Има и американска, и българска, но преди всичко автори и заглавия със значителен принос в европейската и световната култура.

Първата премиера „Смъртта на търговския пътник“ е на 30 септември. По моето скромно мнение пиесата на Артър Милър е една пиесите в топ 100 на 20 век. Пиесата е безкрайно актуална за съвременното българско развитие. Актуална е и за световното развитие. Неслучайно не слиза от репертоарите на американските и европейските театри. Режисьор е Иван Ковачев, а сценографията е на Елена Иванова, тазгодишната носителка на „Аскер“ за костюмография.

- Защо избрахте тази пиеса?

- Заради жестоката й актуалност. Струва ми се, че в момента ние сме в ситуация, в каквато не сме били до момента. Не бих могъл да я нарека преход, по-скоро е ситуация на временно установяване на правила, които още никой не знае. Всичко това го има в това заглавие. Струва ми се, че сме на път да направим нещо твърде интересно и твърде актуално, в което голяма част от зрителите биха разпознали и себе си, и ситуацията. Без да даваме отговори, ще зададем съответните въпроси, което за мен е нещото, което изкуството трябва да прави.

Действието се развива между 30 и 50-те години в САЩ. С един невероятен актьорски хъс и с огромния актьорски талант на колегата Ивалин Димитров, който е в главната роля, ще доставим удоволствие на старозагорската публика. Ако нямахме този актьор в състава си, няма как да направим това заглавие.

Не мога да подмина и Светла Тодорова и младите актьори, които участват - Цветомир Черкезов и Орлин Танев. В тази пиеса е и една от най-значимите роли на Димитър Живков. Като хора, които могат да подпрат основните роли сме аз и Стефан Делев. Актьорският състав в пиесата е доста голям. Разчитаме на значимо постижение.

- Кога започват редовите представления?

- Днес, 20 септември, с „Принцесата и свинарят“, това е почти благотворително представление за деца. Намерили сме спонсори. Поканили сме децата от домовете в Стара Загора и 12-то основно училище. Това е общо взето контингент, който финансово не може да си позволи да посети театъра, но според мен има нужда от него. На следващия ден сутринта е редовното представление на тази пиеса. Оттам нататък започват поседмичните представления на постановки, които старозагорската публика познава. Те имат още живот, предвид на това, че публиката се отзова твърде благосклонно и твърде възторжено към пиесите „Марихуаната на мама“ на Дарио Фо, „Свекърва“, на Страшимиров и „Посещение на млада дама“ на Зденек Подскалски. Продължава и т. нар. учебна програма на камерна зала - „Антигона“ на Софокъл и „Ветрена Мелница“ на Елин Пелин. Също и „При закрити врати“ на Жан Пол Сартър.

- Кои са новите проекти, върху които работи театърът?

- От 7 октомври, живот и здраве, започваме репетиции на една друга пиеса в топ 100 на 20 век - „Дон Жуан или любовта към геометрията“ на Макс Фриш. Режисьор е Веселин Димов, а сценографията е на Теодора Лазарова.

Предстои ни и още една премиера на камерна зала. В началото на октомври, все още без установена дата, предстои премиерата на „Танц за двама“ на Елена Кузнецова. Това е моноспектакъл на актрисата Елена Азалова и режисьор Христофор Недков. Сюжетът най-простичко е - клошарка в театъра. Актьорите и режисьорите ще разкрият повече. Премиерата се предвижда в границите 5-10 октомври.

На 6 декември започват репетиции вече познатият на старозагорци Богдан Петканин. Все още окончателно не е установено заглавието, но при всички положения това е лирична френска комедия. Изненадата е, там е, че очакваме и вече сме в преговори с две значими имена на съвременния български театър, които ще гастролират тук заедно с нашите актьори. До нова година това е в плановете на театъра.

- Кои са те?

- Все още е рано да говоря, защото не са приключили разговорите.

- През октомври на новата сцена на операта беше оповестено, че старозагорци ще гледат копродукция на операта и драмата.

- Наложи се да коригираме репертоарните проекти. „Живият труп“ на Толстой беше в плановете, но предвид на бюджетите, които пристигнаха на 15 август, ситуацията в българските театри стана както след 11 септември в САЩ. Наложи се бързо преустройване и бързо пренастройване и на репертоар и на намерения, а защо не и на организация. Копродукция до Нова година няма да има, но тя остава в репертоарните ни намерения за другата година.

Каквито и да са правилата, които ни наложи Министерството на културата, ние не сме хората, които ще тръгнат да излизат по улиците. При каквито и да е правила този град е достатъчно жив, за да може да си позволи професионален театър. Затова не искам да говоря за криза и оцеляване. Оцелели сме отдавна. Щом сме оцелели 90 години не се е намерил този, който ще ни каже, че този град няма да има театър. Криза може да има само тогава, когато артистите са слаби или не искат да работят. Старата българска поговорка казва: „Баба знае две и двеста“ - е в момента ние сме на две. Ако работим така, както трябва ще стигнем до двеста, повярвайте ми. Артистът е странно нещо. Той много често работи не благодарение на нещо, а въпреки всичко. И тогава обикновено прави най-добрите си представления. Ситуацията е тежка, но не толкова, колкото при колегите във Варна, Русе и Враца.

- С колко беше намален бюджетът на театъра?

- Такова нещо не е правено до момента и не знам как да го обясня. Бюджетът на театрите беше намален не от 1 септември, а от дата 1 януари. Т.е. от резерв, който имахме на 15 август, ние за един ден минахме в дефицит. Месечно фонд работна заплата стана от 24 000 на 20 600 лв.

- Колко души се наложи да бъдат съкратени?

- Няма освободени артисти. Освободени са предимно хора от администрацията и много малко от техническия персонал. Общо са трима. Някои, които са на пенсионна възраст преминаха от трудов, на граждански договор. Това, което съм помолил колегите, и на което те се отзоваха без протести, е да излизат по няколко дни по график в неплатен отпуск до края на годината. Така, че ако се говори за намаляване на заплати - това е.

- Колко от актьорите ще излизат в неплатен отпуск?

- Всички, включително и аз. Някои по 5 дни, други - по 15 в зависимост от заетостта. Няма да има изключения и от техническия персонал. По този начин ще избегнем глупостта на други колеги, които намаляват заплатите на всички, независимо колко работят. Не трябва да се намаляват заплати на хора, които работят много, а хората в този театър работиха много и им предстои да работят много.

Имаме своеобразен консенсус. Разбира се няма да се обидя на колеги, които протестират. Аз самият протестирам.

Целта ми е да запазя състава на театъра и да запазим театъра в работещо състояние и с достатъчно добра мотивация, което при тези заплати, дори и ненамалени е изключително трудно.

- Какви са заплатите?

- Средно около 450 лв. При артистите малко повече, при техническия състав - малко по-малко.

- Колко са актьорите в театъра?

- С мен са 20. Театърът има 48 щатни бройки, от които заети към момента ще са 38. Останалите са неназначаеми, защото бройка без финансов еквивалент, си е просто цифра. Дори и в този вариант театърът е работещ и той го доказа.

- Ще увеличите ли цената на билетите?

- Едно нещо струва толкова, колкото хората дават за него. Най-лесното в момента е да направим 25-30 лв. билета. Тогава ще играем на двама-трима зрители. Целта ни е да имаме пълни салони. Няма да пипнем цените на билетите поне до Нова година. Със сигурност няма да увеличим билетите за ученици и пенсионери. Те са едни от най-ниските в страната - 3 лв. Останалите се определят според интереса.

Разговора води
Зорница Семерджиева